

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	OBS de Finne
Adres	Greiden 1
Postcode en plaats	9003 MJ Warten
E-mailadres school	Directie.definne@proloog.nl
Directeur	John Verweij
Adjunct-directeur	
Daltoncoördinator	Jildau Zijsling-Krist
Aantal groepen (PO)/klassen (VO)	4
Aantal leerlingen	70
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	PO
Aantal leraren	6
In bezit van Daltoncertificaat	5
Bezig met Daltoncursus	0
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	voldoende
Visitatieteam	
Voorzitter	mevr. Ruby Trebels
Lid 1.	dhr. Henk Huisinga
Lid 2.	dhr. Han-Rogier de Vrij
Datum visitatie	11 - 10 - 2016
Soort visitatie	1 ^e licentieverzoek
(besluit vorige visitatie)	2e licentieverzoek
	licentieverlenging
	x versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

Probeer de leerlingen meer verantwoordelijkheid te geven m.b.t. het samenstellen van de inhoud van hun taakwerk. Te denken valt aan:

- Laat de leerlingen eigen doelen formuleren en reflecteer als leerkracht hierop.
- Meer keuzevrijheid voor de leerlingen t.a.v. de uitvoering van de taakbrief, zodat ze hun eigen route kunnen bepalen.

evaluatie school

Binnen het taakwerk wordt meer ruimte gegeven aan kinderen om ook zelf taken te kiezen (keuzetaak), kinderen plannen zelf hun taken, en hebben ook ruimte om zelf een taak passend bij een vakgebied te bedenken. Er is een grotere verscheidenheid in taken te zien, zo zijn er nu ook creatieve taken. Verder weten leerlingen dmv instructieschema wanneer er instructie is van een bepaald vakgebied. Daaromheen hebben de leerlingen de gelegenheid hun eigen route te kiezen.

Alle docenten hebben Kindgesprekken gevoerd. Er is (2015-2016) een format ontwikkeld (gr 3-8) die iedereen gebruikt. Gr 1-2 gebruikt hiervoor een ander format, gericht op deze specifieke leeftijd. Tijdens deze gesprekken stellen leerlingen doelen op de lange termijn (7-8). In de groepen 3-6 wordt meer de nadruk gelegd op korte termijn met nadruk op vergroten van (zelf)verantwoordelijkheid.

bevindingen visitatieteam

Er mag een verplaatsing plaatsvinden van leerkracht gestuurd naar leerling gestuurd leren. De doorgaande lijn omtrent het meer verantwoordelijkheid geven aan leerlingen ontbreekt nog in de school. Met name in groep 1-2 is sprake van leerkracht gestuurd gedrag, waarbij het materiaal voor de verschillende taakjes al klaar ligt en ook wat betreft het kiezen van taakjes dit (voor een aantal kinderen) leerkracht gestuurd gebeurt.

Ook leerlingen in de onderbouw kunnen hun eigen route bepalen. Kleuters van groep 2 zijn in staat hun werkje te plannen.

In alle groepen zijn kinderen gezien, die goed zelfstandig en taakgericht kunnen werken. In groep 5-6 zien we veel leerkracht gestuurde activiteiten. Wel merken we de duidelijke wil bij de leerkracht om te leren.

Groep 7-8 behoefde zeer weinig instructie (eigenlijk geen instructie) om gelijk aan de slag te kunnen. Het betrof hier dan ook taakwerk, waarbij de keuze van werkplek toch ook deels bij de leerkracht lag. De leerlingen mogen de gelegenheid hebben om over de dagen heen te plannen. Dit past bij de bovenbouw.

aanbeveling 2.

Zorg voor uniformiteit in de taakbrief, waarbij recht wordt gedaan aan verschillen tussen kinderen d.m.v. een duidelijk gedifferentieerd aanbod op drie niveaus en waardoor een doorgaande lijn gewaarborgd is.

evaluatie school

Nieuwe taakbrief is ontwikkeld (juli 2015), geëvalueerd met de kinderen (december 2015) en aangepast. De definitieve versie wordt nu in groep 4 t/m 8 naar tevredenheid gebruikt. Groep 3 start na de kerstvakantie (i.v.m. leesonderwijs).

bevindingen visitatieteam

In overleg met het gehele team en na een evaluatie met de kinderen is de taakbrief vastgesteld. De taakbrief laat door de gehele school vanaf half groep 3 een doorgaande lijn zien in een uniform format. Het zou raadzaam zijn om de taakbrief ook voor de eerste helft van groep 3 in te zetten. Waarbij er zal moeten worden nagedacht over een vloeiende overgang in dit kader van groep 2 naar groep 3.

Als speerpunt noemt het team van de Finne het inzetten van coöperatieve werkvormen. Het visitatieteam ziet dit breder en adviseert dit speerpunt te verruimen naar samenwerken. Samenwerken komt op de taakbrief niet aan bod en ook in de praktijk is gerichte samenwerking niet in een doorgaande lijn waargenomen tijdens de visitatie. Hetzelfde geldt voor reflectie.

aanbeveling 3.

(advies) Ga aan het werk met een leerlingenraad, de leerlingen zijn er klaar voor!

evaluatie school

Gestart met de leerlingenraad (schooljaar 2016-2017).

Ongeveer vijf keer per jaar vergadert de Raad van Kinderen met de Dalton coördinator van de school juf Jildau en daar waar mogelijk met de directeur meester John. Tijdens deze vergaderingen kunnen schoolzaken worden besproken. De bedoeling is dat de klassen hiervoor input leveren zodat het via de leerling raad op schoolniveau besproken kan worden.

De doelen van deze raad:

- ✓ De betrokkenheid met school van leerlingen bevorderen en daardoor ook de betrokkenheid
- ✓ van de ouders.
- ✓ Samenwerking bevorderen.
- ✓ De leerlingen hebben een eigen stem binnen de schoolorganisatie, zodat ze weten dat ze
- ✓ meetellen.
- ✓ Zelfstandigheid en eigen initiatief verhogen van de leerlingen.
- ✓ Ze maken spelenderwijs kennis met democratische beginselen.
- ✓ Verantwoordelijkheid voor schoolse zaken bevorderen.
- ✓ De leerlingen een beter inzicht in de organisatie van de school bijbrengen.
- ✓ Kwaliteit van de schoolorganisatie bevorderen.
- ✓ De leerlingen laten ondervinden wat realistisch en haalbaar is.
- ✓ Bevorderen van actief burgerschap.

De raad heeft een eigen voorzitter (Anna Melein) en secretaris/notulist (Marit Adema).

De groepen 3 t/m 8 zijn in de raad vertegenwoordigd:

Euwe Heegstra, Daniele Bouma, Minte Boekema, Anna Melein, Lieke Buijs, Marit Adema.

bevindingen visitatieteam

Leerlingenraad:

Vanuit elke groep (3 t/m 8) heeft een vertegenwoordiger zitting in de leerlingenraad. Ze zijn gekozen door de leerlingen uit hun eigen groep. Er is een voorzitter en een secretaris; meester John en juf Yildou begeleiden de leerlingenraad. Ze zitten in de leerlingenraad, omdat ze het leuk vinden om activiteiten te bedenken en te bedenken wat er anders kan op school. De kinderen zijn een aantal keer bij elkaar gekomen en hebben vooral gepraat over activiteiten die plaats zouden kunnen vinden. Te denken valt aan activiteiten rondom Halloween. Ook praten ze over nieuwe schoolspullen. Ze weten niet of er ook geld voor is, dat regelt meester John.

De kinderen zijn enthousiast over de school en gedragen zich als echte ambassadeurs van de school. Ze kunnen uitleggen wat dalton betekent en wat je op een daltonschool kunt zien.

aanbeveling 4.

(advies) Ga samen overleggen hoe de hal in gericht kan worden voor individuele werkplekken.

evaluatie school

De hal wordt gebruikt als samenwerkruimte. In de klas werken we stil wanneer het stoplicht op rood staat, fluisteren we met oranje stoplicht en mogen we met normale stem praten wanneer het licht op groen staat.

De deuren van de klaslokalen staan open en hebben hierdoor verbinding met de hal. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid t.a.v. het leerklimaat (leerlingen en leerkrachten). Er worden afspraken gemaakt en er wordt aangesproken op die afspraken.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft gezien dat er leerlingen zelfstandig of samen werken aan een taak in de hal. Dit kunnen de leerlingen heel goed. Er is deze dag door elke groep gebruik gemaakt van de hal. Intensivering van het gebruik van de hal mag groter door groepsdoorbrekende activiteiten b.v. keuzewerk.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

We hebben hier al behoorlijk winst geboekt echter, hierin is groei mogelijk. De ruimte die leerlingen krijgen om te experimenteren en te ontdekken kan uitgebreid worden. Deels heeft dit met loslaten te maken van docenten (dat zijn geleidelijke processen) deels met de ontwikkeling die reeds ingezet is. Een deel van de leerlingen zal beter moreel besef moeten krijgen van grenzen. Verder wordt er door de gehele school gewerkt met takschijven en worden kindgesprekken gebruikt (2x per jaar) om (zelf)verantwoordelijkheid bespreekbaar te maken en te vergroten.

bevindingen visitatieteam

In gesprek met het team is het visitatieteam duidelijk geworden dat het pedagogisch klimaat verbeterd is op de school. De ruzieachtige sfeer is verbeterd naar een goed leef-en werkklimaat. Er zijn duidelijke afspraken die consequent worden gehanteerd.

De leerlingen zouden wel meer verantwoordelijk kunnen worden gemaakt voor hun taak door ze meer eigenaar te laten zijn van hun eigen werk.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Docenten mogen meer leren loslaten. Nadenken over verschuiving van leerkracht gestuurd naar leerling gestuurd. Er zit verschil in docenten. Proberen alle docenten op hoger niveau te krijgen.

Taalmethode wordt nu als proef meer losgelaten in groep 3-4. Wat wordt er gevraagd in de toets. Doelen zijn helderen, leerlingen krijgen ruimte om zelf invulling te geven hoe ze het doel willen behalen. Hierdoor hebben bijna alle leerlingen de toets voldoende gemaakt. Alle docenten staan open voor deze positieve ontwikkeling.

bevindingen visitatieteam

Het loslaten is een proces die in gang is gezet op de Finne. Leerkrachten spreken elkaar aan op hoe je dit het beste doet. De leerkrachten van groep 3-4 (daco) en 7-8 geven goede voorbeelden. De leerlijn taal is hiervan een voorbeeld. In groep 3-4 hangen de doelen van de week aan de muur.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Directie geeft voldoende verantwoordelijkheid aan docenten om verantwoordelijkheid te nemen t.a.v. ontwikkeling Dalton. De cultuur op school is uitstekend.

bevindingen visitatieteam

De cultuur van vertrouwen is te merken op de Finne. Het team zet de schouders onder de daltonontwikkeling. In de gesprekken met het team is te horen dat het onderwerp daltonontwikkeling dagelijks ter sprake komt.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Zelfstandigheid kan vergroot worden. Met name de initiatieven vanuit de leerlingen. We stimuleren dit als docenten. Een aantal jaren geleden was het leerklimaat onder de maat op school, we zien hierin een positieve verschuiving, we zijn er echter nog niet. Iedere groep is op zijn eigen niveau voldoende zelfstandig. Zie Dalton doorgaande lijn voor praktische zaken die worden uitgevoerd.

bevindingen visitatieteam

In groep 1-2 wordt een rode kubus gebruikt als daltonsymbool van uitgestelde aandacht; deze wordt tijdens het klassenbezoek echter niet ingezet. Uitgestelde aandacht als middel om van kinderen zelf denkende en handelende volwassenen te maken is een aandachtspunt. Hierin is geen doorgaande lijn te ontdekken en ook worden geen daltonsymbolen ingezet om uitgestelde aandacht voor kinderen zichtbaar te maken.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Alle docenten hebben onderling een uitstekende zelfstandige houding. Er worden veel initiatieven genomen bij het oplossen van zaken waar tegen aan wordt gelopen. De stimulering van de zelfstandigheid van de leerlingen door docenten is eveneens op niveau. Er wordt voldoende tijd besteed aan taakwerk. Veelal krijgen we van VO-scholen als reactie dat onze leerlingen initiatieven nemen. Als team zijn we kritisch en kan dit nog beter.

bevindingen visitatieteam

De zelfstandige houding van leerkrachten is volop te zien door de school. We hebben niet waar kunnen nemen dat leerlingen ruimte krijgen om hun talenten te ontplooien. De plusgroep heeft aan het visitatieteam kunnen vertellen dat ze wel aanbod krijgen als b.v. Spaans.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Doordat directie nog een andere school heeft is dit team behoorlijk zelfstandig. De structuren zijn ook op die wijze uitgezet, er is duidelijkheid daarin. Tijdens teamvergaderingen worden alle docenten gestimuleerd de onderwijsinhoudelijke Dalton dialoog te voeren. Directie komt tijdens de vergaderingen terug op gemaakte afspraken. Daarnaast worden er klassenbezoeken uitgevoerd, in het nagesprek wordt standaard de Daltonlijn besproken. Ook de collegiale visitatie helpt docenten hierbij. Op deze wijze wordt de voortgang bewaakt.

bevindingen visitatieteam

De directeur stimuleert de talenten van de leerkrachten. De daltoncoördinator heeft de opleiding afgerond van ib'er. De huidige daltoncoördinator zou de opleiding voor daco willen volgen.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Docenten en leerlingen experimenteren hierin met werkvormen en wanneer, waarin we de effectiviteit ook niet uit het oog willen verliezen.

Schooljaar 16-17 staat dit hoog op de agenda. We starten in november met een workshop coöperatieve werkvormen op team niveau. We gaan dan met elkaar vooral onderzoeken welke meerwaarde het heeft en wanneer we dit toe kunnen passen in de klas. Al met al een schoolbreed ontwikkelpunt.

bevindingen visitatieteam

De leerlingen van groep 8 hebben “kleutermaatjes”. Dit is een fijne manier van samenwerken. Het samenwerken van leerlingen in tweetallen of in groepjes zou op de taakbrief kunnen staan. De ontwikkeling naar samenwerkend leren is voor de school een speerpunt van dit schooljaar. Waarbij we de school adviseren zich niet te beperken tot de “coöperatieve werkvormen”, maar het breder te trekken. Verder constateren we dat de kinderen van nature op een prettige manier met elkaar samenwerken.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Uitstekend. Collegiale consultaties wordt uitgevoerd, alles is bespreekbaar onder docenten. De hulpvaardigheid is groot waardoor er een prettige werksfeer aanwezig is.

Coöperatieve werkvormen is een ontwikkelpunt, hier zijn we mee bezig.
Schooljaar 16-17 er scholing georganiseerd voor coöperatieve werkvormen.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam wil de school meegeven dat coöperatieve werkvormen geen doel op zich is maar om de samenwerking te bevorderen van leerlingen en de actieve betrokkenheid van kinderen te vergroten.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Het samenwerkingsverband tussen leraren is erg goed. De grootte van het team maakt dat we gemakkelijk veel met elkaar te overleggen/samen te werken. De lijnen zijn kort. Er heerst een goede werksfeer. Docenten geven hierin een heel mooi voorbeeld aan leerlingen.

bevindingen visitatieteam

Dit heeft het visitatieteam waargenomen.
De leerkrachten zijn een lichtend voorbeeld voor hun leerlingen.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Ontwikkelpunt is reflecteren op gedrag en werk.
Kindgesprekken worden 2x per jaar gevoerd, uitbreiding reflectie wekelijks.
De vernieuwde taakbrief maakt planning en voortgang overzichtelijk.

bevindingen visitatieteam

Kindgesprek: mooie start van ontwikkelen eigenaarschap om startend vanuit een seo- invalshoek (hoe voel je je, hoe vind je het om naar school te gaan) richting het door het kind vaststellen van een doel te gaan. Dit vanuit de vraag wat wil je graag (beter) kunnen, hoe ga je daar mee aan de slag, wanneer, met wie en wanneer is je doel gehaald. Doelen worden hierbij bepaald door het kind en kunnen derhalve verschillende soorten doelen zijn. Tijdens het kindgesprek blijkt wel dat de vragen van een behoorlijk abstract niveau zijn, zeker voor kinderen van groep 4.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Ontwikkelpunt naar leerlingen toe.

We laten leerlingen voldoende reflecteren op eigen gedrag en samenwerking. Op de taakbrief staat ook een mogelijkheid voor reflectie. Diepere reflectie bereik je door hier bewust meer tijd voor te creëren waardoor je ook verschillende reflectiemethoden in kunt zetten.

De eigen reflectie van docenten is hoog. Hoe kunnen we ons onderwijs nog beter maken, we hoeven niet ziek te zijn om beter te willen worden...

bevindingen visitatieteam

Het team heeft al veel gesproken over reflectie (wat is reflectie, wat is het doel van reflectie, verschillende vormen van reflectie) en het heeft ook een plek gekregen op de taakbrief. In de praktijk is dit echter niet tot nauwelijks waargenomen en inrichten van reflectie is dan ook een aanbeveling richting het team. Hierbij zou de school kunnen meenemen de reflectie vooraf, tijdens en na de werkzaamheden.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Op schoolniveau is deze op orde. De collegiale visitaties, de inhoudelijke dialogen die tijdens de teamvergaderingen worden gevoerd en gestimuleerd werpen zijn vruchten af. Er is een positief lerend klimaat ontstaan.

We erkennen dat we de reflectiviteit onder de leerlingen willen vergroten.

Schooljaar 16-17 is hiervoor een lijst opgesteld worden ter inspiratie en willen we vooral kijken naar een goede overgang tussen de groepen.

- Zelf: prijzen
- Taak: is de taak goed uitgevoerd?
- Proces: hoe, strategieën, leren van gemaakte fouten, enz.
- Zelfregulatie: jezelf monitoren om een doel te bereiken.

bevindingen visitatieteam

De leerkrachten moeten acties zetten op het reflecteren van de leerlingen.

Welke vormen van reflecteren wil de school inzetten voor haar leerlingen?

Leren ze de leerlingen om ook te reflecteren op het reflecteren? Wordt het reflexief vermogen ontwikkeld?

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Er kan meer worden gehaald uit werken met leerdoelen. Het experiment in groep 3-4 levert verwachtingsvolle resultaten op. Docenten in overige groepen staan open voor deze interessante pilot.

Registratiebord, weekplanning op bord, goede taakbrief. Allerlei instrumenten die leerlingen helpen op een zo hoog mogelijk rendement van de opbrengsten te kunnen realiseren. Persoonlijke aspecten kunnen verder ontwikkeld worden.

Sterk dat de school steeds dezelfde "instrumenten" gebruikt in alle groepen (taakbord, taakbrief).

bevindingen visitatieteam

Er zijn voorbeelden gezien van individuele doelen. Dit kan meer worden uitgebreid.

Een doorgaande lijn in de school is voor individuele leerdoelen wenselijk.

Er is een prettige, taakgerichte werksfeer in de gehele school.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Docenten werken met een eigen persoonlijk ontwikkelplan. Eenmaal per jaar worden er functioneringsgesprekken gevoerd waarin de POP ook wordt besproken.

Docenten zijn gefocust op hoge leeropbrengsten. Ze werken met groepsplannen en overzichten, en kijken naar wat elk kind nodig heeft.

Docenten en directie voeren inhoudelijke dialogen over wat effectief is en wat niet. De cyclus groepsplannen en overzichten, alsmede het formulier analyse van de toetsen die is beschreven in het document: Procedure routeboekje voor de bespreking van de resultaten op de tussentoetsen.

bevindingen visitatieteam

De begeleidingszuil die op de Finne is ontwikkeld is een mooi voorbeeld van effectiviteit en doelmatigheid. De school volgt de leerlingen die op een ander spoor zitten nauwgezet. De interventies die worden gepleegd worden vastgelegd.

De "voorleeswedstijd" was didactisch gezien een zwak voorbeeld.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Er is afgelopen periode een positieve ontwikkeling gaande op schoolniveau t.a.v. dalton onderwijs en het daarbij behorende leerklimaat. De sturing die gegeven is aan de daltonontwikkeling door onder andere docenten te scholen hebben een positief effect gehad.

bevindingen visitatieteam

Er is een zichtbare ontwikkeling te zien op de Finne. Dit moet ook resulteren in goede opbrengsten. De school werkt hier hard aan.
De inrichting van de lokalen is uniform en tevens het gebruik van de daltonmiddelen. Dit is herkenbaar voor leerlingen en ouders.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de dalton-ontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Dalton is een prominent onderdeel van het schooljaarplan. De cyclus van planning, tussentijdse evaluatie, bijstellen, eindevaluatie en weer nieuwe plannen smeden is vast onderdeel van de wijze waarop gewerkt wordt op De Finne. MR wordt hierin als vanzelfsprekend meegenomen.

Jaarlijks bepalen we als team welke onderwerpen de moeite waard zijn en slim zijn om verder te ontwikkelen. De Dalton coördinator wordt intensief betrokken bij de aansturing van de Daltonontwikkeling van de school. Daarnaast heeft de scholing van docenten een positieve boost gegeven aan de verankering van Dalton op de Finne.

Daltoncoördinator is actief lid van de coördinatoren Friesland en participeert in dat netwerk. Directeur is voorzitter van het Dalton bestuur van Friesland.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam neemt een duidelijke ontwikkeling waar van de daltoncompetenties. De trein is op de rails. Het team zal nu met elkaar gaan bepalen hoe ze het eindstation met elkaar willen halen.

Beschrijf in het daltonboek de doelen die jullie per schooljaar willen halen.

Beschrijf dit op leerlingniveau, leerkrachtniveau en op schoolniveau.

Reflecteren vormt daar een goed voorbeeld van.

Denk bij het beschrijven van het daltonontwikkelplan, daltonboek en visitatieverslag om niet dezelfde teksten te herhalen. Maak gebruik van verwijzingen.

Geef het borgen een prominentere plaats binnen de school en de documenten.

Overweeg om "borgen" toe te voegen aan de kernwaarden in het daltonboek.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Nadat een aantal jaar geleden volgens het afgelopen visitatieverslag "de trein weer op de rails is gezet" zijn er prachtige ontwikkelingen gaande en is de trein rijdende. Er is op veel terreinen geïnvesteerd in middelen, tijd en mensen. Alle vernieuwingen en aanpassingen worden bekeken door een Daltonbril. De lerende houding van het team is geweldig en een voorwaarde om te blijven innoveren.

Uit de gesprekken met leerlingen

De leerlingenraad bestaat nog maar sinds kort en bestaat uit 6 leerlingen uit de groepen 3 t/m 8. Samen met de directeur en de daco vergadert de raad onder voorzitterschap van één van de leerlingen. Ook hebben ze de functies secretaris en penningmeester verdeeld.

Gespreksonderwerpen:

- Voetbalkooi
- Nieuwe schoolspullen.
- Halloweenfeest.
- Spelletjes op het plein.

Aangezien de raad nog maar pas bestaat is er tot nu vooral gepraat over allerlei ideeën, maar zijn ze nog niet echt praktisch bezig geweest. Vooral de leerlingen uit de midden/bovenbouw kunnen goed verwoorden wat Dalton nu precies betekent voor hun school.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

De leerkrachten waren bereid om ons tijdens de les te woord te staan. De leerlingen hebben het zelfstandig werken goed kunnen laten zien. Op het vragenvuur van de leden van het visitatieteam hebben de leerkrachten zeer kundig antwoord gegeven.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Gesprek directie en daco.

Op de Finne is sinds twee jaar een nieuwe Daltoncoördinator. School geeft aan dat er met nieuw elan de afgelopen twee jaar is gewerkt aan de aanbevelingen en de verdere daltonontwikkeling. Duidelijk voorbeeld hiervan is de weektaak. Hierbij is het gehele team meegenomen en men vindt het team "daltonminded".

De doorgaande lijn van dalton wordt jaarlijks geëvalueerd.

Verder is er gewerkt aan het leerling gestuurd werken, waarbij de reflectie en evaluatie nog in ontwikkeling is. Tevens is er aandacht voor de groepsdoelen, die klassikaal worden geëvalueerd. Het centraal stellen van coöperatieve werkvormen is wel wat aan de late kant. Doel is om de actieve betrokkenheid te vergroten.

Men heeft duidelijke regels omtrent de taakbrief. Niet af.....mee naar huis, tenzij het niet verwijtbaar is. Dan in gesprek met de leerling de taakbrief aanpassen.

Het bezoek aan de Montessorischool heeft opgeleverd dat de kinderen meer worden "gezien". Verder wordt door het visitatieteam aangegeven dat de aanlevering van de documenten voor de visitatie zorgvuldiger had gekund.

Uit de gesprekken met ouders

Oudergesprek met Greta Triens, die sinds 3 jaar voorzitter is van de MR.

De voorzitter heeft vier kinderen op school (gehad), waarbij de jongste nu in groep 6 zit. Zij geeft aan dat er een behoorlijke ontwikkeling heeft plaatsgevonden op de Finne. Vanuit het verleden was de Finne een stabiele school met een goed team. Na het vertrek van de toenmalige directeur zijn er twee directeuren kort tijdelijk geweest. Dit heeft de school geen goed gedaan. Het ontbrak op dat moment aan duidelijke sturing, er werden veranderingen zonder goed overleg doorgevoerd, leerkrachten gingen weg en er kwamen nieuwe leerkrachten voor in de plaats. De voorzitter geeft aan dat de huidige directeur hard bezig is om de zaken op orde te brengen, de sfeer is verbeterd en er wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan het gedrag van leerlingen. De ouderbetrokkenheid is verhoogd; dit uit zich in voldoende aanmeldingen voor zowel de MR als de OR. Voorheen was het lastig om ouders hiervoor warm te maken.

Zaken, die geïnitieerd zijn, zijn onder andere:

- verbeteren van de informatievoorziening
- aandacht voor de taakbrief
- aandacht voor het gedrag van kinderen, onder meer door de inzet van de Kanjertraining
- aan kinderen duidelijk maken wat er van hen verwacht wordt
- zaken die spelen worden meteen opgepakt.

De rol van de MR gaat verder dan ontvangen van informatie. De MR wordt meegenomen in beleid en praat mee over beleid. Voorbeelden hiervan zijn onder meer de invoering van het kindgesprek. De MR wordt dan ook nadrukkelijk ingelicht over zaken aangaande dalton.

Daar waar de school in zich kan verbeteren geeft de voorzitter aan dat het van groot belang is dat de lijn goed wordt doorgezet. Wat dat betreft zijn er zorgen om het feit dat de huidige directeur de school verlaat. De huidige directeur zal eerst vervangen worden door een interim voor 4 maanden, waarbij het van belang is dat deze de sfeer en de cultuur vasthoudt. Het ontwikkelen van beleid zal vervolgens voor rekening komen van de nieuw aan te stellen vaste directeur.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Bob Wage

De heer Wage geeft aan dat de Finne sinds 2 jaar onder Proloog valt en de school niet persoonlijk kent vanuit de periode voor 2014. Hij geeft aan dat de school van ver komt en gebruikt hiervoor eveneens de metafoor van de rails en de trein. Het team richt zich met name op het samenwerkend leren en het invoeren van coöperatieve werkvormen. Als derde wordt door de heer Wage Passend Onderwijs genoemd als aandachtspunt. Dit brengt namelijk ook de nodige veranderingen met zich mee. Op de Finne zijn geen kinderen met een zorgarrangement, wel wordt met regelmaat gebruikt gemaakt van het Zorg Advies Team. De heer Wage geeft aan dat er vooral stappen zijn gemaakt als het gaat om de zelfstandigheid van kinderen.

De heer Wage staat positief tegenover de verschillende scholen binnen Proloog. Een aantal jaar geleden is een kentering gekomen in zienswijze naar de verschillende scholen: nu maken de scholen Proloog in plaats van andersom.

Proloog vindt het belangrijk dat iedere school binnen de stichting zijn eigen profiel heeft. In dat kader wordt het daltonprofiel van de Finne ook ondersteund. Ook in het personeelsbeleid wordt getracht hier rekening mee te houden.

Gevraagd naar de nieuw aan te stellen directeur geeft de heer Wage aan dat de nieuwe directeur zeker affiniteit moet hebben met dalton en de daltoncultuur moet waarborgen. Als bedreiging voor de school noemt de heer Wage de krimp in het gebied.

Het team schrijft in samenspraak met de M.R. een profielschets voor de nieuwe directeur.

De daltoncommissie geeft aan dat het goed zou zijn in het profiel op te nemen dat de directeur een daltoncertificaat directie in zijn/haar bezit heeft of de bereidheid heeft deze opleiding te volgen. Goed om op deze wijze de ontwikkeling op de Finne te borgen.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		x
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		x
2	Zelfstandigheid		x
3	Samenwerking		x
4	Reflectie	x	
5	Effectiviteit- doelmatigheid		x
6	Borging		x

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1	Reflectie Beschrijf in het daltonboek de doorgaande lijn van de kernwaarde reflectie voor de groepen 1-8. Geef aan wat de school verstaat onder reflecteren. Maak de reflectie zichtbaar op de taakbrief.
Nr. 2	Uitgestelde aandacht Beschrijf in het daltonboek de doorgaande lijn voor uitgestelde aandacht voor de groepen 1-8. Welke gedragskenmerken horen daarbij en welke middelen gebruikt de school hierbij? Beschrijf ook waarom de school dit noodzakelijk vindt. De relatie met Zelfstandig Werken wordt toegelicht.

slotopmerkingen

Het visitatieteam heeft een fijne dag doorgebracht op de Finne. De ontvangst werd als zeer prettig ervaren. Het team was open en heeft inzage gegeven in de schoolontwikkeling.

Er zijn veel parels gezien die het visitatieteam wil noemen:

- De leerlingen zijn ambassadeurs van het daltononderwijs. Zij lieten taakgericht werken zien.
- Het kindgesprek tussen leerkracht en leerling.
- Het doelgericht werken op het gebied van taal in groep 3 / 4.
- Het persoonlijk ontwikkelplan van de plusleerlingen van groep 8.
- De begeleidingszuil behorende bij de weekplanning.

Wij wensen het team van de Finne heel veel succes en plezier met het realiseren van de doelen voor de komende periode.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
Ruby Trebels		24-10-2016

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Ook door de Finne is het visitatiebezoek als positief ervaren. Zowel de kleine leerpunten als de aanbevelingen worden dan ook meegenomen in ons verdere onderwijs. Tevens gaan we ons nog verder verdiepen in het samenwerkend leren, waar we recent een cursus voor hebben gevolgd.

Met de nieuwe directeur hopen wij de Dalton-trein nog verder te laten rijden.

We willen jullie hartelijk bedanken!

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Reflectie. Beschrijf in het daltonboek de doorgaande lijn van de kernwaarde reflectie voor de groepen 1-8. Geef aan wat de school verstaat onder reflecteren. Maak de reflectie zichtbaar op de taakbrief.
actie	- Aan de slag met het daltonboek. - Reflectie zichtbaar maken op taakbrief
uitvoerenden	Daltoncoördinator en directie
tijdvak	Schooljaar 2016-2017
scholing/ externe ondersteuning	In overleg met team/directie mogelijk kiezen voor een training/cursus reflecteren.
toelichting	

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Uitgestelde aandacht. Beschrijf in het daltonboek de doorgaande lijn voor uitgestelde aandacht voor de groepen 1-8. Welke gedragskenmerken horen daarbij en welke middelen gebruikt de school hierbij? Beschrijf ook waarom de school dit noodzakelijk vindt. De relatie met Zelfstandig Werken wordt toegelicht.
actie	- Aan de slag met het daltonboek - Uitgestelde aandacht zichtbaar maken in de klassen.
uitvoerenden	Daltoncoördinator en directie gaan aan de slag met het daltonboek. Teambreed gaan we bespreken hoe we uitgestelde aandacht ook zichtbaar kunnen maken voor de kinderen.
tijdvak	Schooljaar 2016-2017
scholing/ externe ondersteuning	We vinden het (nog) niet noodzakelijk om hier extra scholing voor te volgen. De aanbeveling kunnen we door middel van goed overleg toepassen in alle klassen.
toelichting	

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	datum
T. Delgresso	directeur		21-12-2016
Ruby Trebels	visitatievoorzitter		21-12-2016

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van de NDV.